

----- Original Message -----

From: [Miroslav Nikolic](#)

To: [Ljubisa Topisirovic](#)

Sent: 30 October, 2011 20:50

Subject: Deadline

Poštovani kolega Topisiroviću:

Prema dogovoru koji smo postigli na prošloj sednici Veća instituta da do kraja oktobra pošaljemo naše ideje kao bi se instituti mogli bolje integristi u nastavu, šaljem Vam neka moja razmišljnja, mada mislim da će do toga doći neminovno jednog dana kada se uvedu visoki kriterijumi na našem Univerzitetu, a državi Srbiji to bude bio interes. Zbilja, takav luksuz da se uspešni naučnici a priori odbacuju iz nastave nigde nisam video; naprotiv, npr. ugledni istraživači na institutima u mreži Max Planck ili na državnim institutima imaju profesuru (1/3) na univerzitetima širom Nemačke

Aktivnije uključivanje uglednih naučnika iz instituta koji su u sastavu Univerziteta u Beogradu u nastavni proces predstavlja važan put ka podizanju kvaliteta nastave i bolju integracije nauke, što je preduslov da naš Univerzitet podigne svoj ugled u svetu. Međutim, osim što na mnogim fakultetima Univerziteta u Beogradu postoji otpor, postoji i ozbiljna zakonska prepreka. Tako, Zakon o Univerzitetu ne prepoznaje ekvivalenciju nastavnih i naučnih zvanja, dok sa druge strane u novom Zakonu o NID nije moguće biti član Naučnog veća ukoliko se radno vreme deli između instituta i fakulteta (još jedan korak ka udaljavanju univerzitetske nastave i nauke). Posle dužeg razmišljanja i iskustva koje sam stekao radeći na nekoliko evropskih univerziteta, moj predlog bio bi da Univerzitet u Beogradu (ne fakulteti) uvede profesorske pozicije sa najvišim kriterijumima ("distinguish professorships"), koji bi bili višestruko iznad onog što je propisano Zakonom, a na koje bi mogli da konkurišu samo istraživači iz instituta u okviru Univerziteta. Pri tome, konkursom bi bile definisane samo šire naučne oblasti (kako su već definisane kod Veća naučnih oblasti), a komisije koje bi vršile evaluaciju kandidata bile bi obavezno međunarodne (sa jednim članom iz uže naučne oblasti koje predloži sam kandidat, a koji je ugledni naučnik u toj naučnoj oblasti, npr. Hiršov indeks >25). Takve prestižne profesorske pozicije ipak ne bi bile finansirane, polazeći od trenutne činjenice da se rad istraživača već finasira putem projekata. Ovo jeste glupo, ali mislim da u trenutno ne postoji način da bi država odobrila dodatno finasiranje takvih pozicija, ne samo zbog zakonskih razloga. Obaveze takvih profesora bile bi da: 1) odaberu fakultet(e) na kojima će predavati (koji bi imao obavezu da ih prihvati i pruži im svu potrebnu infrastrukturu i logistiku), 2) osmisle predmete (kurseve) u domenu svoje naučne ekspertize i 3) održe minimalan broj časova godišnje/semestralno. Maksimalan broj časova bio bi regulisan konkretnim potrebama fakulteta.

Druga mogućnost je da se na Univerzitetu u Beogradu uvedu istraživačko-nastavna zvanja, poput nekih univerziteta u SAD: istraživač-redovni profesor

(research professor), istraživač-vanredni profesor (research associate professor) i istraživač-docent (research assistant professor). Ova zvanja koja bi bila ekvivalentna postojećim naučnim zvanjima (naučni savetnik, viši naučni saradnik i naučni saradnik) sticala bi se na lični zahtev putem izborne procedure i prema kriterijumima koji bi se propisali određenim pravilnikom (a bili bi viši od zakonom propisanih). Nosioци takvih zvanja bili bi obavezni da u toku godine/semestra održe određeni broj časova na osnovnim i master studijama, a permanentno bi bili angažovani na doktorskim akademskim studijama.

Oba rešenja polaze od toga da svi istraživači na institutima nisu podjednako motivisani da deo svog vremena provedu u pripremi nastave i radu sa studentima, tako da daje mogućnost samo onima koji imaju afiniteta za rad sa studentima, a uz to žele da se nastavom bave isključivo iz plementih ciljeva, bez motiva za sticanjem dodatne materijalne dobiti da to i ostvare. U oba slučaja, izbor bi se vršio u zvanje, a ne na radno mesto, tako da bi se posebnim ugovorima regulisala prava i obaveze takvih nastavnika.

Srdačni pozdravi,
Miroslav Nikolić

--

Miroslav Nikolić,
Deputy Director for Research
IMSI, University of Belgrade
Kneza Višeslava 1, 11030 Beograd, Republic of Serbia
Phone: +381 11 3058 956 (direct/lab); 3555 258 (secretariat)
Cellular: +381 60 4378 788
Fax: +381 11 3055 289
E-mail: mnikolic@imsi.rs; mnikolic@imsi.bg.ac.rs
<http://www.bg.ac.rs>; <http://imsi.rs>